

GÉHER KÁROLY (1930-2006)

Az angolul és németül folyékonyan beszélő **Géher Károly** 1947-ben iratkozott be a Budapesti Műszaki Egyetemre és 1952-ben szerzett villamosmérnöki oklevelet.

Tudományos pályája páratlanul gyorsan ívelt felfelé: 1962-ben a tudományok kandidátusa (mikrohullámú rendszerek csoport-futási ideje témájú disszertációval), erre alapozva 1963-ban a Dr. univ. cím birtokosa és 1973-ban a lineáris hálózatok érzékenysége témában írt disszertációjával a tudományok doktora. A Magyar Tudományos Akadémia 1993-ban az Eötvös József Koszorú adományozásával örökös véleménynyilvánításra kérte fel a műszaki tudományok minden dolgában.

Mindezek a tudományos teljesítmények és elismerések elválaszthatatlanok Dr. Géher Károly kimagaslóan érdemdús és eredményes egyetemi oktatói tevékenységétől. Diplomájának megszerzése után a tanárfejedelem, Dr. Simonyi Károly tanszékén kezdi oktatói pályafutását, majd 1957-ben jelenlegi munkahelye (BME, Távközlési és Médiainformatikai Tanszék) jogelődjére kerül és a "Lineáris hálózatok" általa klasszikussá tett tantárgyával új rendszerezési elvet és ezáltal új pedagógiai módszert vezet be. Egy új világot teremt témájában mintegy 40 évre, műgondjában és szerkesztésében - azt hiszem - örökre. Mintegy két évtizedes kapcsolata az iparral, elsősorban a Távközlési Kutató Intézettel, ahol 1957 és 1967 között mellékállásban tevékenykedett, segítette Őt abban, hogy ne csak rendszerező és/vagy alkotó elefántcsonttoronybeli tudósként, hanem a gyakorlati alkalmazásokra is figyelmet fordítva művelje szakmai érdeklődésének tárgyát. Sokan - közülük azóta elismertté vált tudósok is - a rendszerezés atyamesterét tisztelik benne. És a kitűnő előadót. Kiváló kutatói-oktatói teljesítményét több országos elismerés is jelzi, pl.: a "Kiváló pedagógus" kitüntetés 1991-ben, a Szent-Györgyi Albert díj 1998-ban.

Ő a soha el nem évülő érdemű hármasként tagjaként részese a Mirocoll magyar színhelyű konferencia-sorozat koncepcionálásának, 1959-es elindításának, s ezzel Magyarország visszahelyezésének a II. világháború utáni híradástechnika világtérképére. Több mint harminc éven át kimagaslóan sokat tett e konferencia-sorozat tartós sikeréért.

Amikor a klasszikus hálózatelmélet rendszerezését befejezte, felismerte a hálózatelmélet új kihívását: a tolerancia analízist. Ezt a kérdéskört tudományos igénnyel világviszonylatban először Dr. Géher Károly állította középpontba és az első leglényegesebb válaszokat is Ő fogalmazta meg három idegen nyelven is megjelent könyvében. Mái a téma első és legelismertebb "új klasszikusaként" tartják számon világszerte.

Mindig szelíd erőszakkal ösztönözte munkatársait a tudományos előrehaladásra, melyhez mindenkinek minden segítséget megadott. Egy ilyen tudós híre - hála Istennek - nem marad meg országhatárok között. Ezt illusztrálja, hogy az Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE) Fellow-ja, az URSI (Union Radio Science International) Magyar Nemzeti Bizottságának 1966 és 1988

között tagja, titkára majd elnöke, s az URSI nemzetközi szervezetében más funkciók mellett a szakmai C szekciónak (Signals and Systems) is elnöke volt.

1959 óta tagja volt a Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesületnek (HTE) is. Tagja, de nem "mindennapi" tagja. Tanúságul álljanak itt legfontosabb egyesületi díjai: a Pollák-Virág díj (1961), a Puskás Tivadar díj (1967 és 1997), a HTE Aranyérem (1989) és a HTE 50 éves jubileumi díj.

A fenti díjak a HTE -ben és azon kívül kifejtett tudományos-szakmai teljesítményeit egyaránt elismerik. Általános tájékozottságával és hallatlanul magas erkölcsiségével nagy tiszteletet kiváltóan munkálkodott a HTE nem szakma-specifikus, hanem általános értelemben vett értékeinek gyarapításán is. Közmegbecsülést kiérdemlően volt a Külügyi Bizottság, a Díjbizottság és az Etikai Bizottság elnöke, s haláláig az Elnökség választott tagjaként segítette az egyesület tevékenységét.

A Magyar Tudományos Akadémia Távközlési Rendszerek Bizottságának 1984 és 1993 között emlékezetes elnöke volt és azóta is folyamatosan a Bizottság tagjaként tevékenykedett. Megismerhettük határtalan szerénységét, tudománytisztelő-szerető gondolkodását, kiegyensúlyozott szakmai vélemény kialakítására való tudatoös törekvését, bölcsességét, segítő szándékát.

A fenti tisztségekben kifejtett feddhetetlen és konstruktív szerepe mellett országos jelentőségű feladatot is vállalt. Az 1992-es távközlési törvény létrehozta a Távközlési Mérnöki Minősítő Bizottságot, amelynek az előkészítésében elévülhetetlen érdemeket szerzett. E bizottságnak miniszteri kinevezéssel a lehetséges két cikluson át, 1993. július 1-től 1999. június 30-ig első elnökeként tevékenykedett.

1998-ban a sokirányú, és minden irányban kimagaslót alkotó tudós mérnököt a Széchenyi díjjal tüntették ki.

<https://www.tmit.bme.hu/geher-karoly>